

Brüssel, 9. september 2025
(OR. en)

12663/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0103 (COD)

ECOFIN 1146
UEM 428
CADREFIN 185
CODEC 1235
ECB
EIB

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	8. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 468 final
Teema:	KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE 2024. aasta aruanne tehnilise toe instrumendi kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 468 final.

Lisatud: COM(2025) 468 final

Brüssel, 8.9.2025
COM(2025) 468 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

2024. aasta aruanne tehnilise toe instrumendi kohta

Eessõna

Mul on hea meel esitada 2024. aasta aruanne tehnilise toe instrumendi rakendamise kohta. Aruandes esitatakse täpsem teave tehnilise toe instrumendi 2024. aasta meetmete kohta ja kinnitatakse, et tehnilise toe instrumendiga on liikmesriike tulemuslikult toetatud, suurendades nende haldussuutlikkust reformide kavandamisel, väljatöötamisel ja elluviimisel, nagu näitas peamiselt 2024. aastal tehtud tehnilise toe instrumendi vahehindamine. Seega toetab tehnilise toe instrument lisaks liikmesriikides käimasolevatele reformidele ka kestlikku majanduskasvu ning rohe- ja digipööret.

Pärast teist väga konkurentsitihedat valikuprotsessi oli 25 % tehnilise toe instrumendi 2024. aasta 170 projektist mitut riiki hõlmavad projektid ja 48 % oli seotud juhtprojektidega. See näitab, et 2024. aastal, kui mitmeaastase finantsraamistiku täitmisega oli jõutud poole peale, seati tehnilise toe instrumendi fookusesse liikmesriikides ELi prioriteetidega seotud reformide toetamine, milleks kasutati nii juhtprojekte kui ka mitut riiki hõlmavaid projekte. Teatavatel juhtudel, eelkõige siis, kui liikmesriikidel esines ELi prioriteetide järgimisel ühiseid probleeme, suurendasid sellised projektid tehnilise toe instrumendi toetuse lisaväärtust.

Nii nagu eelmistelgi aastatel pakuti instrumendiga tehnilist tuge toetatavatele ametiasutustele kõigist liikmesriikidest paljudes poliitikavaldkondades. Nende hulka kuulusid avalik haldus ja juhtimine, rohe- ja digipööre ning konkurentsivõime. Mitu tehnilise toe instrumendi 2024. aasta projekti toetasid endiselt ka riiklike taaste- ja vastupidavuskavade rakendamist.

2024. aastal algatati tehnilise toe instrumendi raames ka spetsiaalne projektikonkurss, et pakkuda liikmesriikidele rände- ja varjupaigaleppe kohaste riiklike rakenduskavade ettevalmistamiseks kohandatud tehnilist oskusteavet. Toetust anti üheksale liikmesriigile.

Liikmesriigid andsid taas positiivse hinnangu struktuurireformide toe peadirektoraadi järjekindlale toetusele liikmesriikides tehnilise toe instrumendi projektide rakendamisel. Nii toetatud ametiasutustelt kui ka koordineerivatelt asutustelt saadud tagasiside põhjal hindasid liikmesriigid tehnilise toe instrumendi toetust kõrgelt.

Kuna reformide ja investeeringute rakkerühma eesmärk on taaste- ja vastupidavusrahasu tegevuste edukas lõpuleviimine 2026. aastal, olen kindel, et tehnilise toe instrumendiga toetatakse ka edaspidi reformide kavandamist ja elluviimist vastavalt ELi peamistele poliitikavaldkondadele ja prioriteetidele, käsitledes riiklike ja riikidevahelisi probleeme, mistõttu lähiaastatel ilmneb selge positiivne mõju kogu ELis.

Céline Gauer

Reformide ja investeeringute rakkerühma peadirektor

SISUKORD

Eessõna	1
Tehnilise toe instrument.....	3
Tehnilise toe instrumendi rakendamine 2024. aastal.....	4
I. Põhipunktid	4
II. Tehnilise toe instrument 2024. aastal – faktid ja arvud	5
Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tegevustsükli avamine.....	5
Tehnilise toe instrumendi toetustaotlused 2024. aastal.....	6
Tehnilise toe instrumendi projektid 2024. aastal	8
Juhtprojektid.....	9
Toetus taaste- ja vastupidavuskavadele	10
Katseprojekt, mis hõlmab laienemisprotsessis osalevaid riike vaatlejatena.....	11
2024. aasta spetsiaalse projektikonkursi alusel elluviidavad projektid	11
III. Projektide elluviimine	11
IV. Koostöö- ja toetuskavad	13
V. Tehnilise toe instrumendist teavitamine	13
VI. Tehnilise toe instrumendi hindamine	15
VII. Institutsioonidevaheline tegevus	16
Kokkuvõte.....	18
1. lisa. Tehnilise toe instrumendi iga-aastane tsükkel.....	20
2. lisa. Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldine projektikonkurss: liikmesriikide taotlused.....	21

TEHNILISE TOE INSTRUMENT

Tehnilise toe instrument¹ on ELi programm, mille raames pakutakse ELi liikmesriikidele kohandatud tehnilist oskusteavet reformide kavandamiseks ja elluviimiseks, sealhulgas riiklike taaste- ja vastupidavuskavade kaudu. Instrumendi üldeesmärk on edendada ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetades liikmesriike majandusliku ja sotsiaalse taastumise, vastupanuvõime ning ülespoole suunatud majandusliku ja sotsiaalse lähenemise saavutamiseks vajalike reformide elluviimisel.

Tehnilise toe instrumendi haldab nüüd Euroopa Komisjoni reformide ja investeeringute rakkerühm². Instrumendi toetus on kättesaadav kõigile liikmesriikidele, kellel on raskusi reformide kavandamise ja elluviimisega. See hõlmab nii reforme, mis tegelevad majanduspoliitika koordineerimise **Euroopa poolaasta** raames kindlaks määratud probleemidega ja **ELi poliitika prioriteetidega**, kui ka liikmesriikide endi algatatud reforme. Tehnilise toe instrumendi raames **ei toimu rahaliste vahendite eelnevat eraldamist** liikmesriikide või poliitikavaldkondade kaupa.

2026. aastal tehnilise toe instrumendi ja selle 2027. aasta rahastamiskava jaoks taotletud assigneeringuid on vähendatud, et tagada kvaliteetne vajadusekohane toetus liikmesriikidele. Nende muudatuste tagajärjel väheneb tehnilise toe instrumendi 2021.–2027. aasta programmide kogueelarve **827,4 miljoni euron**i (algne summa oli 864,4 miljonit eurot). Liikmesriigid võivad taotleda ka tehnilist lisatuge kas otsetoetusena või oma taaste- ja vastupidavuskavade raames.

2021	2022	2024	2024	2025	2026	2027	Kokku
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	109,5	112,2	827,4

Joonis 1. Tehnilise toe instrumendi 2021.–2027. aasta eelarve (miljonites eurodes)

Tehnilise toe instrumendi raames pakutakse toetatavatele liikmesriikide ametiasutustele ainulaadset projektipõhist juurdepääsu tehnilisele oskusteabele ja vastastikusele õppele, et aidata neil lahendada reformidega seotud probleeme. See on liikmesriikide vajadustel põhinev **instrument**, mis on korraldatud **iga-aastaste tsüklitena**, nagu on kirjeldatud 1. lisas. Tehnilise toe instrumendi raames tehakse kättesaadavaks oskusteave ja eksperdid, et toetada poliitilist nõustamist, poliitika muutmist, strateegiate ja reformide tegevuskavade koostamist ning seadusandlikke, institutsioonilisi, struktuuri- ja haldusreformide. Siia kuuluvad ka institutsioonilise, haldusalase või valdkondliku suutlikkuse suurendamine; seminarid, konverentsid ja õpikojad; parimate tavade vahetamine ja koolitusmeetmed; ühiste meetodite väljatöötamine; IT-suutlikkuse suurendamine ning uuringute läbiviimine. Liikmesriigid ei pea seda kaasrahastama.

¹ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus \(EL\) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument \(ELT L 57, 18.2.2021, lk 1 \(edaspidi „tehnilise toe instrumendi määrus“\)\).](#)

² Tehnilise toe instrumendi haldas struktuurireformide toe peadirektoraat, kuni see 1. veebruaril 2025 ühendati taaste ja vastupidavuse rakkerühmaga. Seepärast räägitakse käesolevas aruandes enne ühinemist toimunud sündmuste ja meetmetega seoses struktuurireformide toe peadirektoraadist ning pärast ühinemist toimunud või käimasolevate ürituste ja meetmetega seoses reformide ja investeeringute rakkerühmast.

Liikmesriikide haldussuutlikkuse suurendamiseks pakub iga tehnilise toe instrumendi projekt ainulaadset oskusteavet Euroopa Komisjoni (edaspidi „komisjon“) ja ELi liikmesriikide haldusasutuste (näiteks komisjoni tehnilise abi ja teabevahetuse vahendi TAEX³ kaudu), rahvusvaheliste organisatsioonide või erasektori ekspertidelt. Vajaduse korral sõlmitakse eelarve otsese täitmise (peamiselt erasektor) või kaudse täitmise raames⁴ leping väliseksperditidega. Reformide ja investeringute rakkerühma töötajad on täielikult kaasatud iga projekti elluviimise protsessi.

TEHNILISE TOE INSTRUMENDI RAKENDAMINE 2024. AASTAL

I. Põhipunktid

2024. aastal, kui mitmeaastase finantsraamistiku täitmisega oli jõutud poole peale, seati tehnilise toe instrumendi fookusesse liikmesriikides ELi prioriteetidega seotud reformide toetamine, kasutades juhtprojekte. Vajaduse korral suurendasid mitut riiki hõlmavad projektid veelgi pakutava toetuse lisaväärtust.

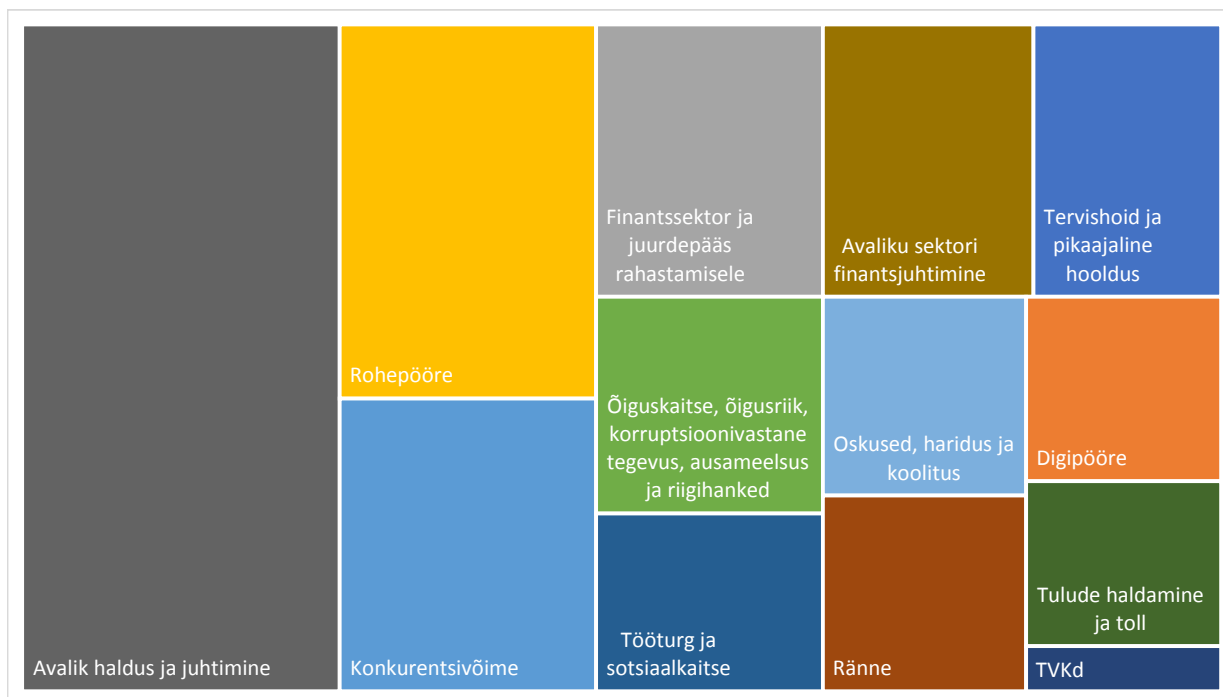
2024. aastal toetati tehnilise toe instrumendist 170 projekti, 25 % neist olid mitut riiki hõlmavad projektid ja 48 % seotud juhtprojektidega. Mõlemad osakaalud olid eelmiste tsüklitega võrreldes suuremad. **Mitut riiki hõlmavate ja juhtprojektide üha suurem kasutuselevõtmine** näitas tehnilise toe instrumendi suutlikkust luua täiendavat Euroopa lisaväärtust ning hõlbustada heade tavade vahetamist ja vastastikust õppimist liikmesriikide haldusasutuste vahel, nii et ELi prioriteedid jäid selgelt tähelepanu keskmesse. See tõi esile ka tehnilise toe instrumendi nõudluspõhise olemuse.

Samuti kui eelmistel aastatel pakuti instrumendiga tehnilist tuge toetatavatele ametiasutustele kõigist liikmesriikidest ja see hõlmas paljusid **poliitikavaldkondi**, juhindudes tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldise projektikonkursi raames väljavalitud ametiasutuste taotlustest. Valdkondade hulka kuulusid avalik haldus ja juhtimine, rohe- ja digipööre ning konkurentsivõime (vt joonis 2). Mitme projektiga toetati 2024. aastal endiselt ka riiklike **taaste- ja vastupidavuskavade**⁵ rakendamist.

³ https://enlargement.ec.europa.eu/funding-technical-assistance/taix_en

⁴ Tehnilise toe instrumendiga kaudse eelarve täitmise raames ELi rahalisi vahendeid haldavate üksuste loetelu on esitatud [tehnilise toe instrumendi veebisaidil](#).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17 (edaspidi „taaste- ja vastupidavusraha määrus“)).

Joonis 2. Tehnilise toe instrument 2024. aastal: panus oluliste poliitiliste prioriteetide saavutamisse

Pärast [rände- ja varjupaigaleppe](#) jõustumist ning [rände- ja varjupaigaleppe ühist rakenduskava](#) käsitleva teatise vastuvõtmist algatas struktuurireformide toe peadirektoraat 2024. aasta 12. juunil tehnilise toe instrumendi raames **spetsiaalse projektikonkursi**. Selle eesmärk oli **pakkuda liikmesriikidele** rände- ja varjupaigaleppe kohaste **riiklike rakenduskavade ettevalmistamiseks vajadusekohast tehnilist oskusteavet**. Selle spetsiaalse projektikonkursi alusel toetati üheksat liikmesriiki.

II. Tehnilise toe instrument 2024. aastal – faktid ja arvud

Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tegevustsükli avamine

Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tegevustsükkel käivitati [iga-aastaselt tehnilise toe instrumendi konverentsil, mille teema oli tulevikuks ettevalmistatud ja kohanemisvõimeline avalik haldus](#) ning mis toimus 12. mail 2023. Selle lähenemisviisi oli sarnane eelmiste tegevustsüklitega. Konverentsil tutvustati **instrumendi 2024. aasta 13 tehnilise toe juhtprojekti** (vt allpool). Peamised prioriteedid olid järgmised:

- keskenduda tehnilise toe instrumendi toetuse pakkumisel konkreetsetele ELi prioriteetidele, kasutades tehnilise toe juhtprojekte, mille komisjon liikmesriikidele välja pakub;
- aidata kaasa mitut riiki ja mitut piirkonda hõlmavate projektide kavandamisele ja rakendamisele ning
- jätkata taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise toetamist.

Seejärel korraldati dialooge liikmesriikidega, et toetada liikmesriikide haldusasutusi kvaliteetsete toetustaotluste ettevalmistamisel ning aidata kindlaks teha ühiste vajadustega seotud valdkonnad, mille puhul oleks asjakohane mitut riiki hõlmav toetus.

Tehnilise toe instrumendi toetustaotlused 2024. aastal

Üldine projektikonkurss

2024. aasta tehnilise toe instrumendi üldise projektikonkursi raames olid 2023. aasta 31. oktoobriks **kõik 27 liikmesriiki esitanud 604 tehnilise toe taotlust** kogusummas 240 miljonit eurot (mis ületab 2024. aastal tehnilise toe instrumendi jaoks ettenähtud vahendid ligikaudu kahekordselt)⁶. Esitatud taotlused hõlmasid väga erinevaid valdkondi, mis inimeste elu ELis mõjutavad. Nende valdkondade hulka kuulusid tehisintellekti kasutamine ettevõtetes ja haldusasutustes; rohelise kokkuleppe tööstuskava rakendamine ja muude kliimaneutraalsele majandusele üleminekuks vajalike reformide elluviimine; soolise võrdõiguslikkuse toetamine ja ajude äravoolu vähendamine ning vaimse tervishoiu teenuste osutamine noortele ja lastele. Kõik esitatud taotlused loeti toe saamise tingimustele vastavaks⁷ ja üldise projektikonkursi raames hinnati valiku tegemiseks 604 taotlust.

Struktuurireformide toe peadirektoraat hindas esitatud taotlusi tehnilise toe instrumendi määruse artikli 9 lõikes 5 sätestatud hindamiskriteeriumide alusel. Kriteeriumideks on kindlakstehtud probleemide kiireloomulisus, ulatus ja raskus; asjaomaste poliitikavaldkondade toetusvajadused; sotsiaalmajanduslike näitajate analüüs ning asjaomase liikmesriigi institutsiooniline ja üldine haldussuutlikkus.

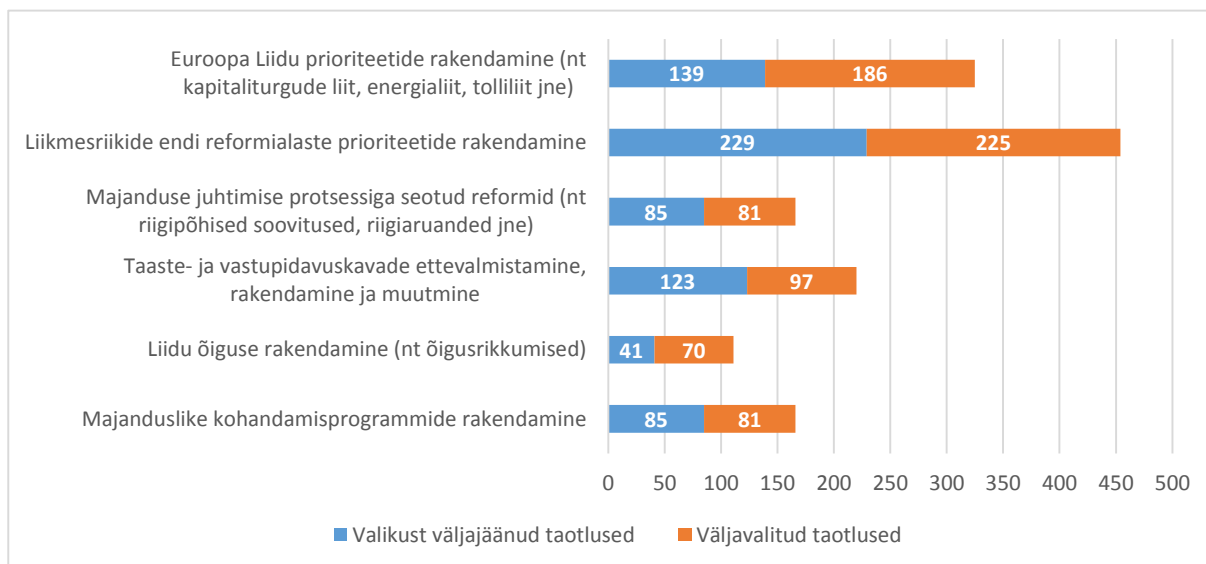
Reformide ja investeringute rakkerühm konsulteeris teiste komisjoni talituste/peadirektoraatidega, et teha kindlaks 2024. aasta tehnilise toe instrumendi raames pakutava tehnilise toe kooskõla ELi poliitikaga ja et vältida muude ELi meetmete ja rahastamise dubleerimist ning teistele ELi programmidele tuginedes neid ühtlasi täiendada.

Taotlustes otsiti lahendusi toetusvajadustele, et viia ellu liikmesriikide reforme vastavalt mitmesugustele [tehnilise toe instrumendi määruses](#)⁸ esitatud asjaoludele. Siia kuuluvad ELi majanduse juhtimise protsessi käigus kindlakstehtud probleemide lahendamiseks mõeldud reformid ja ka sellised reformid, millega viiakse ellu ELi prioriteete ja liikmesriikide endi prioriteete.

⁶ Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldise projektikonkursi jaoks olemasolevate rahaliste vahendite summa oli 123 229 347 eurot (nagu on märgitud tehnilise toe instrumendi 2024. aasta rahastamisotsuses).

⁷ Taotluste abikõlblikkust kontrollitakse tehnilise toe instrumendi määruse artiklites 8 ja 9 sätestatud kriteeriumide alusel. Ka võimalike toetusesaajate abikõlblikkust kontrollitakse vastavalt tehnilise toe instrumendi määrusele, täpsemalt artiklis 2 sätestatud kriteeriumide alusel.

⁸ Üks tehnilise toe taotlus võib olla seotud mitme asjaoluga.

Joonis 3. Tehnilise toe instrument 2024. aastal: liikmesriikide taotluste asjaolud

1. lisas esitatud hindamis- ja valikuprotsessi tulemusena **valiti tehnilise toe instrumendi 2024. aasta** üldise projektikonkursi raames **välja 307 taotlust**, mis katavad ELi peamiste prioriteetidega seotud reforme **kogusummas 120 miljonit eurot**. 2024. aastal valiti hiljem välja veel neli taotlust (kaks taotlust esitati tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldise projektikonkursi raames ja kaks 2023. aasta tehnilise toe instrumendi üldise projektikonkursi raames), kuna olid olemas täiendavad rahalised vahendid. Selle tulemusena oli tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldise projektikonkursi alusel väljavalitud taotluste koguarv 309, sealhulgas⁹

- 167 taotlust olid seotud riiklike taaste- ja vastupidavuskavade rakendamisega¹⁰;
- 85 taotlust olid seotud digipöördega;
- 96 taotlust olid seotud Euroopa roheline kokkuleppega;
- 61 taotlust olid seotud võrdõiguslikkusega, st toetasid naisi, puudega inimesi, roma kogukonda, rändajaid, eakaid ja LGBTIQ+ kogukonda;
- 31 taotlust olid seotud avaliku halduse töötajate vahetusprogrammiga, mis on mitut riiki hõlmav juhtprojekt, mille eesmärk on edendada koostööd ja piiriülest teabevahetust liikmesriikide vahel.

2024. aastal valiti välja taotlusi kõigist liikmesriikidest. Erimeetmeid ei võetud¹¹.

Spetsiaalne projektikonkurss

Struktuurireformide toe peadirektoraat algatas 12. juunil 2024 tehnilise toe instrumendi raames **spetsiaalse projektikonkursi**,¹² et **pakkuda liikmesriikidele rände- ja varjupaigaleppe kohaste riiklike rakenduskavade ettevalmistamiseks kohandatud tehnilist oskusteavet**. Selle spetsiaalse projektikonkursi tulemusena esitasid

⁹ Üks tehnilise toe taotlus võib kaasa aidata mitme ELi prioriteedi rakendamisele.

¹⁰ Aluseks on võetud struktuurireformide toe peadirektoraadi hinnatud taotluste arv, millel on otsene või kaudne seos riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega.

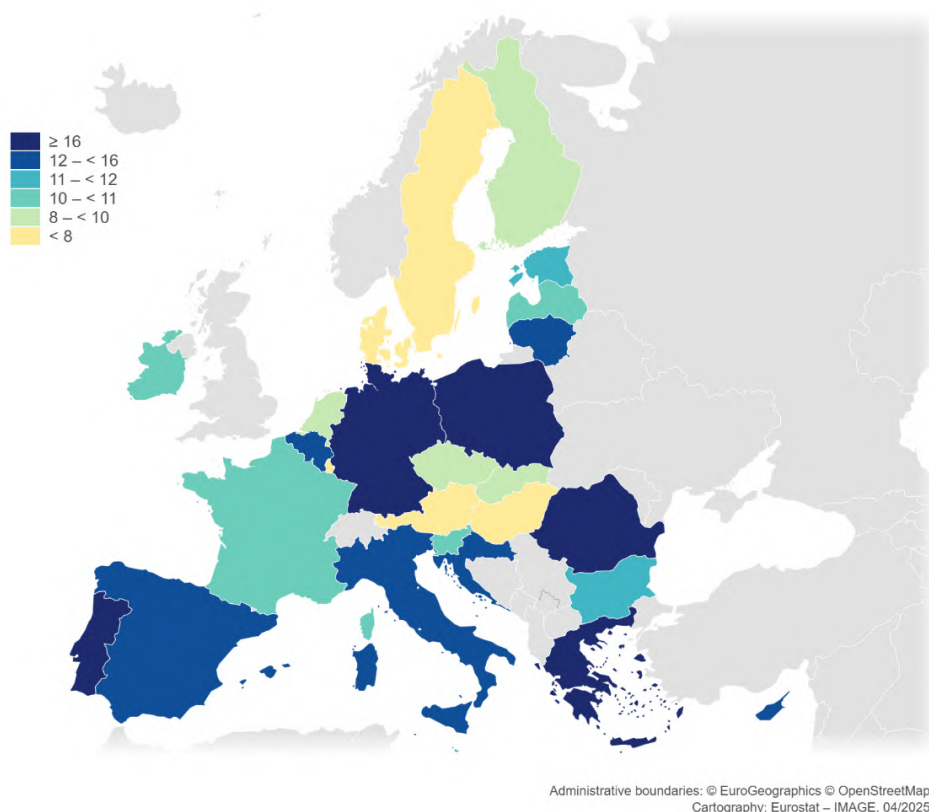
¹¹ Kiireloomuliste vajaduste korral on tehnilise toe instrumendi määruse artikli 12 lõike 7 alusel lubatud võtta erimeetmeid.

¹² Spetsiaalset projektikonkurssi rahastati tehnilise toe instrumendi 2023. aasta rahastamisotsuse alusel, sest seal oli järelejäänud vahendeid.

liikmesriigid üheksa taotlust. Tehnilise toe instrumendi hindamiskriteeriumide alusel hindamisel valiti välja kõik üheksa (kogusummas 1,95 miljonit eurot).

Tehnilise toe instrumendi projektid 2024. aastal

[Otsus instrumendi rahastamise kohta ja aasta tööprogramm](#) võeti vastu 26. märtsil 2024. Neis on esitatud 2024. aasta tehnilise toe instrumendi rakendamiseks vajalikud meetmed¹³. **307 väljavalitud taotlust koondati 170 projekti alla**,¹⁴ sest mitmel juhul ühendati mitu taotlust üheks projektiks, et ära kasutada mastaabisäästu, edendada koostööd ja tõhustada vastastikust õpet. Nende 170 projektiga toetati 309 reformialgatuse¹⁵ raames kõiki **27 liikmesriiki**.

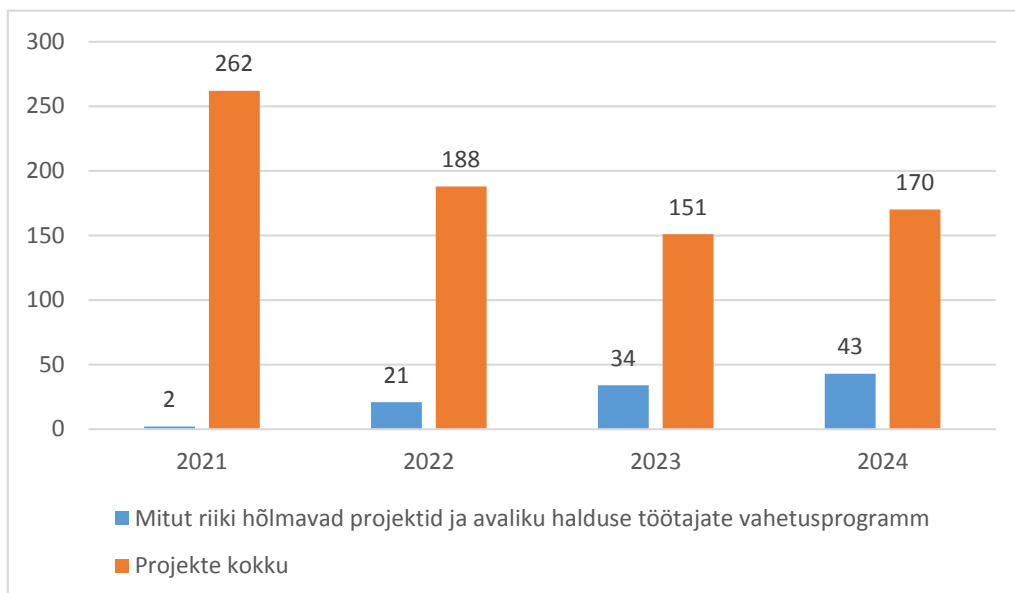
Joonis 4. Tehnilise toe instrument 2024. aastal: toetatud reformide arv igas liikmesriigis

2024. aastal kasvas ka liikmesriikide huvi osaleda **mitut riiki hõlmavates projektides**. Selle tulemusena suurenes selliste projektide arv 34-lt (2023. aasta tehnilise toe instrumendi 151 projektist) **43ni (2024. aasta tehnilise toe instrumendi 170 projektist**, kusjuures avaliku halduse töötajate vahetusprogrammi juhtprojekt (vt tagapool) on üks 2023. aasta tehnilise toe instrumendi projektidest). Samuti näitasid liikmesriigid üles huvi piirkondliku koostöö tugevdamise vastu, osaledes 38 **mitut piirkonda hõlmavas projektis**, mida on rohkem kui 2023. aastal, kui selliseid projekte oli 32.

¹³ Komisjoni 26. märtsi 2024. aasta rakendusotsus tehnilise toe instrumendi rahastamise ja 2024. aasta tööprogrammi vastuvõtmise kohta (C(2024)1817).

¹⁴ Üks Horvaatia raamatupidamisarvestuse ja riigieelarve täitmise protsesside ajakohastamist käsitlev projekt ühendati 2023. aasta tehnilise toe instrumendi ühe olemasoleva projektiga.

¹⁵ 2024. aasta tehnilise toe instrumendi alusel toetatavate reformide koguarv on suurem kui projektide koguarv, sest mitut riiki hõlmavad projektid vastasid 2024. aasta tehnilise toe instrumendi mitmele reformile eri liikmesriikides.

Joonis 5. Tehnilise toe instrument 2021–2024: mitut riiki hõlmavate projektide ja avaliku halduse töötajate vahetusprogrammi projektide arvu muutus

Näiteks kuulusid 2024. aasta tehnilise toe instrumendi projektide hulka mitut riiki hõlmavad projektid, mille eesmärk oli aidata liikmesriikidel uurida, i) kuidas saab tehisintellekti sotsiaalkindlustuse, hoolekande ja tööhõive valdkonnas kasutada andmete turvaliseks ja tõhusaks töötlemiseks ning ii) kuidas tagada, et liikmesriikide haldusasutused edendavad tehisintellekti funktsioonide kasutamisel soolist võrdõiguslikkust. Muud toetatud ühised reformivajadused hõlmasid teemasid alates oskuste arendamise süsteemide edendamisest kuni riigi rahanduse kvaliteedi parandamiseni.

Juhtprojektid

2024. aasta tehnilise toe instrumendi raames võeti varasemate tsüklitega võrreldes **aktiivsemalt kasutusele tehnilise toe juhtprojekte**. 2024. aasta tehnilise toe instrumendi 170 projektist 82 olid seotud 13 juhtprojektiga, sealhulgas rohe- ja digipöörde, energeetika-, avaliku halduse, riigi rahanduse, rändajate integreerimise ja tervishoiu valdkonnas. See 48 % kasv võrreldes 2023. aasta tehnilise toe instrumendi 33 %ga (50 projekti 151 projektist) oli märkimisväärne ning kinnitas struktuurireformide toe peadirektoraadi esitatud 13 juhtprojekti asjakohasust reformivajaduste puhul mitmes liikmesriigis ja seoses ELi peamiste prioriteetidega.

2024. aasta tehnilise toe instrumendi juhtprojektid

- Avaliku halduse töötajate vahetusprogramm
- Tehisintellektiks valmis avalik haldus
- Finantsalane digikirjaoskus
- Maksu- ja tolliasutuste digipöörde toetamine
- Riigi rahanduse kvaliteedi parandamine
- Rohelise kokkuleppe tööstuskava toetamine
- Kliimameetmete sotsiaalfondi ja muudetud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi toetamine
- Regionaalarengu takistuste ületamine
- Rändajate vastuvõtu- ja majutussuutlikkuse suurendamine
- Vaimne tervis: heaolu ja vaimse tervise edendamine
- Oskuste juhtprojekt: tööturule paremini kohandatud oskuste arendamise süsteemide edendamine
- Demokraatia ja õigusriigi tugevdamine
- Tuleviku avalik haldus

Mitut riiki hõlmava juhtprojekti **Avaliku halduse töötajate vahetusprogramm** eesmärk on edendada liikmesriikide vahelist koostööd ja piiriülest teabevahetust, et suurendada ELis haldussuutlikkust ja valmistada ette järgmise põlvkonna poliitikakujundajaid. Selleks kasutatakse tehnilise abi ja teabevahetuse vahendit TAIX. Avaliku halduse töötajate vahetusprogramm võeti taas aktiivselt kasutusele eesmärgiga teha **12 liikmesriigis¹⁶ 200 osalejaga 70 vahetust**.

Toetus taaste- ja vastupidavuskavadele

Tehnilise toe instrumendiga jätkati taaste- ja vastupidavuskavades sisalduvate reformide ja investeeringute toetamist järgmistes poliitikavaldkondades: juhtimine ja avalik haldus; digipööre; kestlik majanduskasv ja ettevõtluskeskkond; tööturg; tervishoid, haridus ja sotsiaalteenused; tulude haldamine ja avaliku sektori finantsjuhtimine ning finantssektor.

Kuus 2024. aasta tehnilise toe instrumendi projekti olid otseselt seotud riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega ning aitasid Kreekal, Horvaatial, Itaalia, Küprosel, Maltal, Portugalil ja Slovakkial suurendada oma taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise suutlikkust.

KESKENDUMINE TEHNILISE TOE INSTRUMENDI PROJEKTIDELE, MILLEL ON OTSENE SEOS TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVAGA

Kaks näidet 2024. aasta tehnilise toe instrumendi projektidest, millel on otsene seos taaste- ja vastupidavuskavadega, on järgmised: 1) **Küprose agressiivse maksuplaneerimise vastu võitlemise projekt**,¹⁷ mis on kooskõlas taaste- ja vastupidavuskava poliitiliste prioriteetidega ja kava rakendamisega ning mis parandab

¹⁶ Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Malta, Madalmaad, Austria, Poola, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia ja Soome.

¹⁷ See oli ka mitut riiki hõlmav Malta projekt, kus seos taaste- ja vastupidavuskavaga oli siiski kaudne.

Küprose maksuameti protsesse ja suurendab suutlikkust tulemuslikult rakendada siirdehindade kasutamise ja muu maksustamise vältimise vastaseid õigusakte, ning 2) projekt **poliitika kuluarvestuse meetodite ja keskpika perioodi eelarve koostamise tavade tõhustamiseks Portugalis**. Projekt täiendas varasemat toetust Portugalile programmi ja keskpika perioodi eelarve koostamise valdkonnas, et paremini koordineerida praeguseid ja tulevase avaliku sektori finantsjuhtimise reforme ning täita muudetud ELi majanduse juhtimise paketi hindamisega seotud nõudeid.

Katseprojekt, mis hõlmab laienemisprotsessis osalevaid riike vaatlejatena

Struktuurireformide toe peadirektoraat ning naabuspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat jätkasid tehnilise toe instrumendi katseprojekti, et laienemisprotsessis osalevad riigid saaksid 2024. aastal vaatlejatena osaleda konkreetsetes tehnilise toe instrumendi projektides. Sellega järgiti komisjoni poliitilist prioriteeti kiirendada laienemisprotsessis osalevate riikide¹⁸ integreerimist ja ühinemisprotsessi ning 2023. aastal alanud katseprojekti kohta saadi nii liikmesriikidelt kui ka laienemisprotsessis osalevatelt riikidelt positiivset tagasisidet. Projekt viidi läbi liikmesriikides toetatavate ametiasutuste nõusolekul ja laienemisprotsessis osalevate riikide osalusel (ilma rahastuseta tehnilise toe instrumendist).

Järgides sama lähenemisviisi kui tehnilise toe instrumendi esimese katseprojekti puhul, pakuti 2024. aastal kõigile kümnele laienemisprotsessis osalevale riigile teist katseprojekti. Üheksa laienemisprotsessis osalevat riiki olid projektis osalemisest huvitatud (kõik peale Ukraina) ja jälgivad üheksat projekti (millest kolme jälgis mitu laienemisprotsessis osalevat riiki). Näiteks Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo^{19*} ja Moldova osalevad vaatlejatena 2024. aasta tehnilise toe instrumendi projektis, mille üldesmärk on parandada piirkondlikku juurdepääsu ELi algatustele ja rahastamisele ning nende tulemuslikkust.

2024. aasta spetsiaalse projektikonkursi alusel elluviidavad projektid

Üheksa projekti, mis algatati spetsiaalse projektikonkursi raames, et toetada liikmesriike rände- ja varjupaigaleppe kohaste riiklike rakenduskavade ettevalmistamisel, said praktilist toetust ekspertidelt, kes tunnevad riiklikke õigusraamistikke ja -süsteeme, ning rahvusvahelistelt ekspertidelt, kes tunnevad teiste riikide asjakohaseid tavasid.

III. Projektide elluviimine

Struktuurireformide toe peadirektoraadi eksperdid olid tihedalt seotud 2024. aasta tehnilise toe instrumendi raames algatatud projektide kõigi etappidega: projekti kavandamine, rakendamine, järelevalve ning edenemise ja tulemuste hindamine.

Projektide kindlaksmääramise ja kavandamise esimestel etappidel tugines struktuurireformide toe peadirektoraat vajalikule koostööle teiste peamiste osalejatega. Struktuurireformide toe peadirektoraat töötas välja projektide ideed, lähtudes tehnilise

¹⁸ Bosnia ja Hertsegoviina, Montenegro, Moldova, Põhja-Makedoonia, Albaania, Serbia, Türgi, Ukraina, Gruusia ja Kosovo^{22*}.

^{19*} Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

toe instrumendi nõudluspõhisest lähenemisviisist. See lähenemisviis tähendas ulatuslikku suhtlust riiklike ametiasutustega (teavitustegevuse ja kõrgetasemeliste kohtumiste kaudu struktuurireformide toe peadirektoraadi kõrgema juhtkonna ja liikmesriikide ametiasutuste esindajate vahel), et arutada vajadusi ja projektide eeldatavaid tulemusi. Riikide koordinaatoritel (struktuurireformide toe peadirektoraadi ametnikel, kes on liikmesriikide koordineerivate asutuste peamised kontaktisikud) oli selles suhtluses oluline roll.

Kui 307 taotlust olid 2024. aasta tehnilise toe instrumendi alusel välja valitud, siis määras struktuurireformide toe peadirektoraat kindlaks neile vastava 2024. aasta tehnilise toe instrumendi alusel algatatava 170 projekti eelarve täitmise viisid. Poliitikaametnikud (kes osalevad projektijuhtidena) määrasid kindlaks tulemused, mis projektidega on vaja saavutada, et neid oleks suur mõju liikmesriikide reformialgatustele. Samuti leppisid nad liikmesriikide ametiasutustega kokku tööplaani ja konkreetseid rakendatavad meetmed.

Nagu on märgitud tehnilise toe instrumendi määruse alusel koostatud 2024. aasta tööprogrammis, moodustasid riigihanked 2024. aasta tehnilise toe instrumendi eelarvest 26 % (vähem kui 2023. ja 2022. aasta 43 %).

Liikmesriikide taotlused väga spetsialiseeritud (ja mõnikord ka tundliku) tehnilise toe saamiseks on viimastel aastatel **suurendanud koostööd tehnilise toe instrumendi eelarve kaudse täitmise raames sambapõhiselt hinnatud üksustega**. Eelarve kaudse täitmise raames tehtav koostöö moodustas 2024. aasta tehnilise toe instrumendi eelarvest 66 % (rohkem kui 2023. aasta tehnilise toe instrumendi eelarves, mil see oli 47 %).

2024. aasta tehnilise toe instrumendi projektide eelarve täitmise peamine viis oli kindlalt eelarve kaudne täitmine, kusjuures tehnilise toe instrumendi projekte erialaselt toetavate sambapõhiselt hinnatud üksuste arv on aasta-aastalt suurenenud. Näiteks tegi struktuurireformide toe peadirektoraat ulatuslikku koostööd sambapõhiselt hinnatud üksustega, sealhulgas rahvusvaheliste organisatsioonidega (nt Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon, Euroopa Nõukogu, Maailmapank, ÜRO); selliste üksustega nagu ÜRO Lastefond, Rahvusvaheline Tööorganisatsioon, Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon; avalikke teenuseid osutavate erasektori üksustega (nt Expertise France) ja liidu asutustega (nt Euroopa Liidu Raudteeamet).

Tehnilise toe instrumendi eelarvest antavate toetuste osakaal vähenes 2024. aasta tsüklis 4 %-le (vähem kui 2023. aasta tsükli 7 %).

Struktuurireformide toe peadirektoraat osales koos liikmesriikide ametiasutuste esindajatega aktiivselt projektide juhtkomiteedes, et tagada tegevuse koordineerimine ja vastavus riiklikele prioriteetidele. Selle eesmärk oli i) tagada projektide edukus, jälgides nende edenemist; ii) meetmete suunamine osalevate liikmesriikide konkreetsete vajaduste täitmiseks ja iii) tehnilise toe instrumendi nähtavuse suurendamine. Selline poliitikaametnike eestvedamisel toimunud koordineerimine osutus veelgi olulisemaks mitut riiki hõlmavate projektide puhul, kus oli rohkem sidusrühmi, kelle tegevust oli vaja kooskõlla viia. Mitut riiki hõlmavaid projekte sidus osalevate liikmesriikide ühine eesmärk. Tänu sellistes projektides osalemisele saadi kasu paranenud koostööst ELi tasandil, mis andis riiklike prioriteetide järgimisel ja riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega seoses (kui on asjakohane) ELi lisaväärtust.

Tehnilise toe instrumendiga seotud tegevusse kaasati regulaarselt ka teisi komisjoni peadirektoraate ja ELi detsentraliseeritud asutusi (nt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) erialaselt toetama konkreetsetes poliitikavaldkondades (nagu ka varasematel aastatel). Ka väljakujunenud võrgustik, kuhu kuuluvad teiste peadirektoraatide esindajad, aitas tagada, et projektid on kooskõlas ELi poliitikaga ja loovad lisaväärtust, ning hoida ära kattumist muude käimasolevate algatustega ELi tasandil.

IV. Koostöö- ja toetuskavad

2024. aastal allkirjastati kõigi liikmesriikidega **koostöö- ja toetuskavad**,²⁰ et kehtestada juhtpõhimõtted, mis reguleerivad tehnilise toe instrumendi toetust liikmesriikidele, kavandatavaid töömeetodeid, taotluste asjaolusid, toetusmeetmete kavandatavat ulatust ja toetuse soovituslikku rahastamist kooskõlas tehnilise toe instrumendi määrusega. Nendes koostöö- ja toetuskavades osutatakse struktuurireformide toe peadirektoraadi ja liikmesriikide ühisele kokkuleppele tehnilise toe andmise kohta. Need võeti kasutusele ja allkirjastati pärast tehnilise toe instrumendi iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist. Liikmesriikide poolt heakskiidetud kavad edastati Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(Nagu ka varasematel aastatel) kirjeldati 2024. aasta koostöö- ja toetuskavades tehnilise toe instrumendi koordineerivate riiklike asutuste kavandatavaid volitusi ja selgitati nende asutuste rolli tehnilise toe instrumendi kõnealuse tsükli igal etapil.

2024. aastal toimus koordineerivate asutuste võrgustikul, mida juhib struktuurireformide toe peadirektoraat, viis kohtumist (kolmel korral veebis ja kahel korral kohapeal, s.o 25. aprillil Brüsselis ja 10. septembril Budapestis).

V. Tehnilise toe instrumendist teavitamine

Tehnilise toe instrumendi puhul väärrib märkimist selle uuenduslik ülesehitus ja kohandatavus. See toimib koostöös liikmesriikide haldusasutustega ja toetab neid selliste reformide kavandamisel ja elluviimisel, mida tehakse üksikisikute ja ettevõtjate huvides. Selleks et tagada ELi rahastamise nähtavus, tutvustas struktuurireformide toe peadirektoraat 2024. aastal aktiivselt tehnilise toe instrumendi (sealhulgas selle projekte ja tulemusi), tehes koostööd toetatavate ametiasutuste, tugiteenuste osutajate ja komisjoni esindustega igas liikmesriigis. Teavitamine selliste kanalite kaudu nagu pressiteated, reformitoetuse veebisait, sotsiaalmeedia, väljaanded ja mitmesugused üritused andis sihipärast teavet erinevatele sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele.

2024. aastal jätkati tehnilise toe instrumendi ja reformitoetusega seotud teavitamist fookusega programmi tsükli peamiste prioriteetide, tulemuste ja vahe-eesmärkide tutvustamisele.

Igal aastal korraldatakse pressikonverents. [Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta pressikonverentsi](#) andis struktuurireformide toe peadirektoraat 26. märtsil 2024. Seal

²⁰ Vastavalt tehnilise toe instrumendi määruse artikli 9 lõikele 5.

teatati, et tehnilise toe instrumendi 2024. aasta tööprogramm ja rahastamisotsus on vastu võetud. Samuti toodi esile, et reformiprojektide uus voor aitab parandada avalikke teenuseid, edendada konkurentsivõimet kliimaneutraalse majanduse suunas liikumisel ning tagada kohaliku ja piirkondliku arengu.

Tehnilise toe instrumendi 2025. aasta tegevustsükli avamiseks korraldas struktuurireformide toe peadirektoraat [tehnilise toe instrumendi iga-aastase konverentsi](#) teemal *Reforms with an impact: Together we are stronger!* („Mõjusad reformid: üheskoos oleme tugevamad!“), mis toimus 2024. aasta 24. ja 25. aprillil. Volinikud ja 13 ELi liikmesriigi kõrgetasemelised esinejad arutlesid, kuidas liit toetab liikmesriikide reformiprotsesse ja kuidas komisjon saab neid ka edaspidi kõige paremini toetada. Üritusel, mida on korraldatud alates 2021. aastast, oli Brüsselis ja veebis rekordiliselt üle 3 000 osaleja.

Struktuurireformide toe peadirektoraat korraldas 27. juunil 2024 [kõrgetasemelise konverentsi ComPAct](#) teemal *A growth enhancing public administrative space* („Majanduskasvu suurendav avalik haldusruum“), millel keskenduti sellele, kuidas kogu ELi avalik haldus saaks üldsuse vajadusi tulemuslikumalt arvesse võtta. Brüsselis ja veebis oli konverentsil 500 osalejat.

Kaaskorraldajana korraldas struktuurireformide toe peadirektoraat ka mitmesuguseid kohapealseid ja veebipõhiseid avalikke üritusi või osales nendel üritustel, tutvustades edulugusid ja tehnilise toe instrumendi tulemusi. Nende hulka kuulusid

- mitu paneelarutelu Delphi majandusfoorumi IX aastakoosolekul 10.–13. aprillil 2024;
- konverents [Building strong local and regional capacity with EU technical support](#) („Kõrgetasemelise kohaliku ja piirkondliku suutlikkuse loomine ELi tehnilise toe abil“) 10. oktoobril 2024;
- sotsiaalmeediakampaania [COP16](#) raames Colombias Calis, 21. oktoober – 1. november 2024.

2024. aastal jätkus tehnilise toe instrumendi teavitustegevuses üleminek tehnilise toe instrumendi esimestel aastatel kasutusele võetud projektipõhiselt lähenemisviisilt reformide ja nende laiema mõju toonitamisele. Näiteks avaldas struktuurireformide toe peadirektoraat 8. juulil 2024 komisjoni ametiaja lõppemise ja tehnilise toe instrumendi viienda aastapäeva puhul reformide elluviimise kohta infotrükise [Delivering on reforms](#). Selles on loetletud aastatel 2020–2024 instrumendiga toetatud reformide peamised tulemused.

[Reformitoetuse veebisaidil](#) on kasutajasõbralik liides, mis võimaldab vaadata teavet reformide kohta [poliitikavaldkondade](#) ja [liikmesriikide](#) kaupa. 2024. aastal vaatas seda enam kui 190 000 erinevat külastajat. 2024. aasta detsembri lõpuks oli veebis olemas üle 550 tehnilise toe instrumendi projektkirjelduse, mida saab hõlpsasti otsida [tehnilise toe instrumendi interaktiivse kaardi](#) kaudu.

Vastavalt tehnilise toe instrumendi määruse artiklis 17 sätestatud läbipaistvusnõudele on reformitoetuse veebisaidil ka tehnilise toe instrumendi projektide raames koostatud aruannete ja [lõplike uuringute ühtne veebipõhine andmehoidla](#). See andmehoidla võimaldab otsinguid aasta, teema ja liikmesriigi järgi ning muudab need dokumendid

laialdaselt kättesaadavaks. 2024. aasta detsembriks olid lõplikud uuringud ja aruanded veebis kättesaadavad 49 % tehnilise toe instrumendi lõpetatud projektide puhul.

Struktuurireformide toe peadirektoraat oli endiselt aktiivne sotsiaalmeedias, kus tal on oma X (endise Twitteri) kontol teemaviite [@EU_reforms](#) all enam kui 3 900 jälgijat. Struktuurireformide toe peadirektoraadi suurem asutusesisene videotootmise suutlikkus võimaldas uue originaalsisuga ajakohastada ka oma [YouTube kanalit](#). 2024. aastal valmis kaheksa videot sellistel teemadel nagu [elurikkuse](#) kaitsmine, keskkonnahoidlikkuse poliitikameetmed, tehnilise toe instrumendi toetus [hädaabiteenuste](#) reformimisel ja [digipööre](#).

Kogu ELi hõlmavates teavituskampaaniates ja aruannetes (näiteks [EL 2024. aastal](#)) tuuakse sageli esile tehnilise toe instrumendi olulisust liikmesriikide toetamisel, et nad saavutaksid oma reformieesmärgid kooskõlas ELi eesmärkidega.

VI. Tehnilise toe instrumendi hindamine

Reformide ja investeeringute rakkerühm hindab (varem tegi seda struktuurireformide toe peadirektoraat) nii programmi kui ka konkreetsete projektide tasandil pidevalt tehnilist tuge, mida ta tehnilise toe instrumendi kaudu liikmesriikidele annab. Seda on vaja teha, et koguda teavet programmi tulemuste kohta.

Kogu programmi tasandil analüüsiti komisjoni poolt 12. mail 2025. aastal vastuvõetud tehnilise toe instrumendi vahehindamise aruandes²¹ tehnilise toe instrumendi rakendamist algetapil vastavalt parema õigusloome viiele kohustuslikule hindamiskriteeriumile (tulemuslikkus, tõhusus, asjakohasus, sidusus ja ELi lisaväärtus) kooskõlas tehnilise toe instrumendi määruse artikliga 16. Vahehindamine hõlmas kõiki projekte, mida on rahastatud 2021., 2022. ja 2023. aasta tehnilise toe instrumendi tsüklite raames kõigis 27 ELi liikmesriigis. See teeb kokku 611 tehnilise toe projekti, mille kogueelarve on 359 miljonit eurot. Hindamise ajaks olid lõpetatud vaid ligikaudu pooled 2021.–2023. aasta tsüklite projektid, mistõttu ei olnud hästi võimalik analüüsida tehnilise toe instrumendi pikaajalisi tulemusi ning selle panust reformide vastuvõtmisesse ja elluviimisesse liikmesriikides. Hindamine näitas ka teatavaid tehnilise toe instrumendi määruse ülesehituse piiranguid, millel on mõju tehnilise toe instrumendi tulemuste jälgimisele. Eelkõige märgiti, et i) tehnilise toe instrumendi eesmärkide sõnastuses ei ole otseselt nõutud, et näidata tuleb reformide konkreetseid tulemusi, ja ii) liikmesriikidel ei ole konkreetset aruandekohustust toetatud reformide seisu kohta.

Usaldusväärse ja sõltumatu panuse tehnilise toe instrumendi vahehindamisse andis 21. detsembril 2023 tellitud toetav organisatsiooniväline uuring, mis viidi lõpule 1. detsembril 2024. Peale selle korraldas struktuurireformide toe peadirektoraat tehnilise toe instrumendi kohta spetsiaalse avaliku konsultatsiooni, mis toimus 18. märtsist kuni 10. juunini 2024 portaalis „Avaldage arvamust!“. 12. mail 2025 avaldatud tehnilise toe instrumendi vahehindamisel²² leiti, et tehnilise toe instrument on

²¹ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tehnilise toe instrumendi (2021–2027) vahehindamine“, COM/2025/198 final: [EUR-Lex - 52025DC0198 - ET - EUR-Lex](#).

²² Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tehnilise toe instrumendi (2021–2027) vahehindamine“, COM/2025/198 final: [EUR-Lex - 52025DC0198 - ET - EUR-Lex](#).

väga asjakohane vahend, mis on peamiselt tänu selle ülesehitusele ja nõudluspõhisele olemusele liikmesriikide vajaduste järgi hästi kohandatud. Mitut riiki hõlmavaid projekte nähakse vahendina laiemate liiduülest probleemide lahendamiseks, mis ühtlasi parandavad koostööd ja heade tavade jagamist osalevate riikide vahel. Selliste projektide arv on iga tsükliga suurenenud. Tehnilise toe instrumendi projektid on aidanud suuresti kaasa ELi poliitikameetmete ja prioriteetide rakendamisele ning digi- ja rohepöörde toetamisele. Tehnilise toe instrumendi juhtprojektid loovad lisaväärtust, tagades kooskõla ELi prioriteetidega, edendades vastavust õigusnormidele ja ELi õiguse kohaldamist.

Hindamine kinnitas, et tehnilise toe instrument täidab edukalt oma eesmärgi suurendada kogu liidus liikmesriikide igat liiki haldussuutlikkust, eelkõige reformide aluseks olevaid sisemisi haldusmehhanisme. Samuti toodi selles esile, et tehnilise toe edukus ja pikaajaliste kestlike tulemuste saavutamine sõltub sellest, kas liikmesriigid võtavad järjepidevalt ja süstemaatiliselt tehnilise toe projektide järelmeetmeid. Hindamine näitas, et liikmesriikide ametiasutuste jätkuv vastutus on oluline tegur, et tagada järelmeetmete võtmine ja tehnilise toe projektide tulemusena saadud väljundite kasutamine. Hindamise tulemusena leiti, et need järelmeetmed olenevad ka täiendavatest riiklikest teguritest, nagu rahaliste vahendite kättesaadavus, personali stabiilsus ning poliitiline ja haldusalane järjepidevus.

Hindamise järelduste ja saadud kogemuste põhjal on reformide ja investeeringute rakkerühm arutanud ja asunud välja töötama uut hindamisstrateegiat, et tehnilise toe instrumendi alusel tõhustada tehnilise toe järelevalvet ja hindamist ning pärast tehnilise toe instrumendi projekti lõpetamist paremini jälgida saavutatud pikaajalisi tulemusi.

Konkreetsete projektide tasandil võttis struktuurireformide toe peadirektoraat tehnilise toe instrumendi projektide jälgimiseks ja hindamiseks kasutusele kaheetapilise tagasisidemehhanismi. Esimeses etapis hinnatakse varsti pärast projekti lõpetamist projekti kavandamise ja elluviimisega seotud peamiste sidusrühmade rahulolu. Vähemalt üks aasta pärast projekti lõpetamist hinnatakse teises etapis, mil määral on projekt saavutanud oodatud tulemused.

Struktuurireformide toe peadirektoraat saatis 2024. aastal toetatavatele ametiasutustele välja 181 rahuloluküsimustikku ja sai küsimustikule vastused 111 tehnilise toe instrumendi projekti kohta (vastamismäär 61 %). Toetatavatelt ametiasutustelt saadud tagasiside alusel oli struktuurireformide toe peadirektoraadi antava toetuse puhul rahulolumäär keskmiselt 9,3 kümnest ja projektide edukuse osas 8,8 kümnest. See on väga positiivne tulemus. Toetatavate ametiasutuste keskmine rahulolu projekti teenuseosutajaga (st tehnilise toe instrumendi projekti erialaselt toetava üksusega) oli 84 %, mis on samuti positiivne tulemus. Reformide ja investeeringute rakkerühm tegi jõupingutusi vastamismäära suurendamiseks, et pärast tehnilise toe instrumendi projekti lõpetamist saavutatud pikaajalisi tulemusi paremini jälgida.

VII. Institutsioonidevaheline tegevus

21. oktoobril 2024 kohtus ühtekuuluvuspoliitika ja reformide volinik Elisa Ferreira institutsioonidevahelisel tasandil Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoniga, et vahetada arvamusi instrumendi rakendamise kohta, nagu on ette nähtud tehnilise toe instrumendi määruse artikli 15 lõikega 3. Arutelu toimus pärast 18. oktoobri 2024. aasta teabeüritust Euroopa Parlamendis, mille korraldas

eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni sekretariatidele struktuurireformide toe peadirektoraat.

Mis puudutab suhteid nõukoguga, siis 21. oktoobril 2024 tutvustati nõukogu eesistujariigi kutsel tehnilise toe instrumendi 2023. aasta aruannet nõukogu rahandusnõunike töörühmale (FICO) ning 5. detsembril 2024 konkurentsivõime ja majanduskasvu töörühmale (siseturg). Tehnilise toe instrumendi projekte ja meetmeid tutvustati 2024. aasta jooksul nõukogule ka mitmes muus ettekandes.

KOKKUVÕTE

2024. aastal, kui mitmeaastase finantsraamistiku täitmisega oli jõutud poole peale, suurendati tehnilise toe instrumendis juhtprojektide ja vajaduse korral mitut riiki hõlmavate projektide kaudu tähelepanu ELi prioriteetidega seotud reformide toetamisele liikmesriikides, et pakutava toetusega saavutada maksimaalne lisaväärtus.

Liikmesriikidelt saadi tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldise projektikonkursi raames 604 kvaliteetset toetustaotlust, mis ületas taas programmi mahu. Pärast ranget hindamis- ja valikuprotsessi **valiti välja 307 taotlust (ja hiljem veel kaks taotlust lisaks) summas 120 miljonit eurot**. Selle tulemusena kavandati **170 projekti**, et toetada **309 reformialgatust** kõigis liikmesriikides. Hiljem toetati tehnilise toe instrumendi spetsiaalse projektikonkursi kaudu veel üheksat liikmesriiki nende riiklike rakenduskavade ettevalmistamisel rände- ja varjupaigaleppe raames.

Mitut riiki hõlmavad projektid moodustasid 2024. aasta tehnilise toe instrumendi projektidest 25 % ja juhtprojektidega oli seotud 48 %. **Mitut riiki hõlmavate projektide arvu** jätkuv **suurenemine** näitas tehnilise toe instrumendi suutlikkust luua täiendavat Euroopa lisaväärtust ning hõlbustada heade tavade vahetamist ja vastastikust õppimist liikmesriikide haldusasutuste vahel. Eelmiste tsüklitega võrreldes **suurem tehnilise toe instrumendi raames väljapakutavate juhtprojektide kasutuselevõtmine** kinnitas samuti seda lähenemisviisi ja tagas 2024. aasta tehnilise toe instrumendi jõulise keskendumise ELi prioriteetidele, loobumata nõudluspõhisusest.

Struktuurireformide toe peadirektoraadi pidev toetus liikmesriikidele tehnilise toe instrumendi projektide, sealhulgas eelmiste tsüklite projektide rakendamisel (paljude tehnilise toe instrumendi projektide mitmeaastase kestuse tõttu) tagas nende tulemuste jätkuva kooskõla liikmesriikide eesmärkidega ja liikmesriigid andsid sellele taas positiivse hinnangu. Toetatavatelt ametiasutustelt projektide tasandil ja koordineerivatelt asutustelt liikmesriikide tasandil saadud tagasiside põhjal võib öelda, et **liikmesriigid hindasid** tehnilise toe instrumendi kaudu antavat **toetust kõrgelt**. Liikmesriigid märkisid positiivsena ära, et neil oli võimalik aktiivselt osaleda projektide kavandamisel ja rakendamisel ning et **struktuurireformide toe peadirektoraadi teavitustegevus oli tõhus**. Instrumendiga hõlmatud paljud poliitikavaldkonnad olid riiklike ametiasutuste taotlustega kooskõlas ja sobisid liikmesriikidele endiselt.

Peamiselt 2024. aastal tehtud ja 12. mail 2025 avaldatud tehnilise toe instrumendi vahehindamisel leiti, et see vahend on **väga asjakohane** ja liikmesriikide vajaduste järgi hästi kohandatud. Samuti leiti, et see täidab edukalt oma eesmärgi suurendada kogu liidus liikmesriikide igat liiki haldussuutlikkust, eelkõige reformide aluseks olevaid sisemisi haldusmehhanisme. Samuti toodi selles esile, et tehnilise toe edukus ja pikaajaliste kestlike tulemuste saavutamine sõltub sellest, kas liikmesriigid võtavad järjepidevalt ja süstemaatiliselt tehnilise toe instrumendi projektide järelmeetmeid. Selles mõttes osutus oluliseks teguriks liikmesriikide ametiasutuste jätkuv vastutus järelmeetmete võtmise tagamisel ja tehnilise toe projektide tulemusena saadud väljundite kasutamisel. Hindamise tulemusena leiti, et need järelmeetmed olenevad ka täiendavatest riiklikest teguritest, nagu

rahaliste vahendite kättesaadavus, personali stabiilsus ning poliitiline ja haldusalane järjepidevus.

1. lisa. Tehnilise toe instrumendi iga-aastane tsükkel

ETTEVALMISTAMINE JA TEAVITAMINE

Aasta N-1 märts–aprill

Reformide ja investeeringute rakkerühm pakub välja tehnilise toe instrumendi järgmise tsükli juhtprojektid, konsulteerides vajaduse korral liikmesriikide ja teiste komisjoni talitustega.

Aasta N-1 mai

Tehnilise toe instrumendi aastakonverentsil kuulutatakse ametlikult välja tehnilise toe instrumendi uus tsükkel ning liikmesriikidele tutvustatakse programmi prioriteete ja uuendusi.

TEABE ESITAMINE JA VALIMINE

Aasta N-1 september–oktoober

Reformide ja investeeringute rakkerühm ning liikmesriigid **arutavad ideid** seoses tehnilise toe instrumendi võimalike taotlustega.

Aasta N-1 31. oktoober

ELi liikmesriigid, kes soovivad saada tehnilist tuge, **esitavad** riikliku koordineeriva asutuse kaudu **31. oktoobriks** komisjonile oma taotlused. Reformide edukus sõltub vastutusest ja kaasatusest.

Aasta N-1 november–detsember

Reformide ja investeeringute rakkerühm analüüsib saadud taotlusi, lähtudes **võrdse kohtlemise, usaldusväärse finantsjuhtimise ja läbipaistvuse põhimõtetest**. Hindamisetapp hõlmab ka teiste komisjoni talitustega konsulteerimist, et saada kinnitus **kattuvuse puudumise** kohta ja tagada **vastastikune täiendavus teiste praeguste toetamise poliitikameetmetega**.

Aasta N detsember–märts

Reformide ja investeeringute rakkerühm teeb rahastatavate tehnilise toe projektide eelvaliku ja algatab sisemise otsustusprotsessi. Komisjon kinnitab tehnilise toe instrumendi **tööprogrammi** ja valitud taotluste **rahastamisotsuse**.

PROJEKTI RAKENDAMINE

Aasta N märts–juuni

Reformide ja investeeringute rakkerühm kavandab tehnilise toe instrumendi projektid ning määrab koos liikmesriikides toetatavate asutustega projekti jaoks kindlaks kavandatavad meetmed, väljundid ja tulemused. Reformide ja investeeringute rakkerühm valib parimad olemasolevad eksperdid, kes aitavad meeskonnal liikmesriikidele tagada kohandatud toe.

Aasta N mai–juuni

Komisjon ja osalev liikmesriik lepivad igal aastal kokku tehnilise toe instrumendi **koostöö ja toetusmeetmete plaani** ning näitavad ära prioriteetsena kokkulepitud valdkonnad ja toetusmeetmete ulatuse, eesmärgid, esialgse ajakava ning rahastamispaketi.

Aasta N juunist edasi

Tehnilise toe instrumendi projekti rakendamise ajal teeb reformide ja investeeringute rakkerühm tihedat koostööd toetatavate asutustega ja tehniliselt toetavate teenuseosutajatega.

PROJEKTI HINDAMINE

Projekti lõpp + 3 kuud

Reformide ja investeeringute rakkerühm saadab välja rahuloluküsimustiku, et saada reformide ja investeeringute rakkerühma töötajatelt, toetatavate asutustelt ja teenuseosutajatelt projekti rakendamise kohta tagasisidet.

Projekti lõpp (12 kuu pärast)

Järeelmeetmena esitab reformide ja investeeringute rakkerühm liikmesriikides toetatavatele asutustele umbes 12 kuu pärast ametliku tagasisideküsimustiku, et välja selgitada, kas eeldatud tulemused on saavutatud.

2. lisa. Tehnilise toe instrumendi 2024. aasta üldine projektikonkurss: liikmesriikide taotlused²³

Riik	Esitatud	Ei valitud	Valiti
Austria	12	5	7
Belgia	22	10	12
Bulgaaria	30	19	11
Horvaatia	30	17	13
Küpros	27	15	12
Tšehhi	20	11	9
Taani	5	1	4
Eesti	15	4	11
Soome	11	2	9
Prantsusmaa	18	8	10
Saksamaa	34	10	24
Kreeka	40	17	23
Ungari	13	7	6
Iirimaa	17	7	10
Itaalia	39	23	16
Läti	18	8	10
Leedu	16	3	13
Luksemburg	4	1	3
Malta	17	6	11
Madalmaad	14	5	9
Poola	34	17	17
Portugal	44	28	16
Rumeenia	45	28	17
Slovakkia	27	17	10
Sloveenia	17	7	10
Hispaania	27	14	13
Rootsi	8	5	3
Kokku	604	295	309

²³ Sealhulgas kaks hilisema valiku taotlust.